

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/63/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714211567
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3714211567.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti o maloleté deti Z. a to: V. a A., bytom u matky, zastúpené opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., deti rodičov: matky V., právne zastúpenej B. a otca Q., o návrhoch rodičov na zmenu úpravy práv a povinností k mal. deťom v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.marca 2017, č.k. 7P/19/2015-262, v spojitosti s dopĺňajúcim rozsudkom zo dňa 16.novembra 2017, č.k. 7P/19/2015-312, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti o úprave styku otca s maloletým A. Z., nar. XX.XX.XXXX m e n í tak, že otec je oprávnený sa s maloletým A. stykať každú sobotu v párnom týždni toho ktorého roku tak, že si dieťa prevezme v uvedený deň o 13:00 hod. od matky v Detskom centre M. v O. K., kde bude styk otca s dieťaťom aj prebiehať a v rovnaký deň dieťa matke na tomto mieste o 17:00 hod. odovzdá.

Matka j e p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť fyzicky aj psychicky a dieťa odovzdať otcovi v stanovený čas.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 23.09.2014, č.k. 4P/78/2013-464, v časti o úprave styku otca s maloletým A. Z..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, v spojitosti s dopĺňajúcim rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 23.09.2014, č.k. 4P/78/2013-464, v časti o úprave styku otca s maloletými deťmi tak, že otec bude oprávnený sa s maloletým A. Z., nar. XX.XX.XXXX, stykať každú sobotu v párnom týždni toho ktorého roku tak, že si dieťa v uvedený deň o 09:00 hod. prevezme pred bytom matky a v ten istý deň o 19:00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá s tým, že matka je povinná maloletého A. na styk s otcom pripraviť fyzicky aj psychicky a dieťa otcovi v stanovený čas odovzdať. Vo vzťahu k maloletému V., nar. XX.XX.XXXX, rozhodol dopĺňajúcim rozsudkom tak, že zmenil citovaný rozsudok Okresného súdu Čadca a styk otca s maloletým V. neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa podaným návrhom domáhala zmeny rozsahu styku otca s maloletými deťmi tak, aby bol otec oprávnený sa s nimi stykať každý posledný utorok toho ktorého mesiaca v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod. za prítomnosti detského psychológa v meste O. K. tvrdiac, že jej manželstvo s otcom maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Čadca v konaní sp. zn. 4P/78/2013-464 s tým, že v uvedenom konaní boli obe maloleté deti zverenú do

jej osobnej starostlivosti, otcovi bolo určené výživné na maloletého V. po 160,- eur a maloletého A. po 110,- eur mesačne a zároveň bol otcovi upravený styk s maloletými deťmi tak, že je oprávnený sa s nimi stretávať každú stredu v mesiaci v čase od 14:00 hod. 17:00 hod. v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K., odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v prítomnosti ich pracovníka majúceho službu a v neprítomnosti matky. Matka podaný návrh na zmenu styku otca s maloletými deťmi odôvodnila tým, že súdom stanovená doba styku otca s deťmi je pre ne nevyhovujúca, najmä pre maloletého V., ktorý každú stredu v čase od 13:30 hod. do 15:00 hod. má doučovanie z jazyka anglického spolu so všetkými svojimi spolužiakmi a na maloletého A. styk s otcom vplýva nepriaznivo, o čom svedčí skutočnosť, že počas realizácie styku sa maloletý A. viackrát pocíkal, čo sa naposledy stalo pred trištvrte rokom. Navyše podľa tvrdenia matky otec súdom stanovený rozsah styku nevyužíva, keďže v minulosti sa opakovane stalo, že na styk sa neustanovil, alebo bol tento styk ukončený predčasne. Otec sa podaným návrhom domáhal rozšírenia styku s maloletými deťmi V. a A. tak, aby bol oprávnený sa s nimi stretávať každý víkend v párnom týždni bez prítomnosti matky v čase od piatku 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. dôvodiac tým, že doterajšia úprava styku v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. za prítomnosti pracovníka oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately je pre realizáciu styku nevyhovujúca, priestory sú stiesnené, čo ho obmedzuje vytvoriť pre deti atmosféru domova a nadviazať s nimi hlbší vzťah. Navyše otec v podanom návrhu uviedol, že počas realizácie styku matka detí sedáva na chodbe úradu, čo u detí vyvoláva ich nepozornosť, matka deti prostredníctvom SMS správ počas realizácie styku kontaktuje, čo má za následok predčasné ukončenie styku. Na pojednávaní dňa 09.06.2015 súd uznesením konanie o oboch návrhoch rodičov podľa § 112 ods. 1 O.s.p. spojil na spoločné konanie vedené na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7P/19/2015. Opatrovník doporučil návrh matky na zmenu (obmedzenie) rozsahu styku otca s maloletými deťmi zamietnuť a návrhu otca na zmenu (rozšírenie) rozsahu styku vyhovieť čiastočne tak, aby bol tento oprávnený sa s deťmi stykať každú sobotu v párnom týždni v čase od 9:00 hod. do 17:00 hod. bez prítomnosti matky, čo odôvodnil tým, že doposiaľ sa otec s deťmi stretával na základe rozhodnutia Okresného súdu Čadca v prítomnosti pracovníka ich úradu, v jeho kancelárii, pričom tieto priestory sú vzhľadom na ich stiesnenosť absolútne pre styk nevyhovujúce. Podľa opatrovníka počas realizácie styku sa otec vždy snažil o nadviazanie kontaktu s maloletými deťmi, najmä prostredníctvom spoločenských hier, čo sa mu darilo najmä u maloletého syna A.. Podľa opatrovníka je vzťah maloletého V. k otcovi viac odmeraný, avšak ani jedno z detí počas realizácie styku navonok neprejavovalo strach z otca, alebo odmietavý postoj. Podľa opatrovníka maloletých detí v prípade, že by sa styk otca s nimi realizoval mimo priestorov úradu a v neprítomnosti tretej osoby, mohlo by to mať za následok lepšie rozvíjanie a upevnenie citovej väzby medzi otcom a maloletými deťmi.

3. O vyššie návrhoch rodičov bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 07.10.2015 pod č.k. 7P/19/2015-61, ktorým súd prvej inštancie úpravu styku zmenil tak, že otec je oprávnený sa s oboma maloletými deťmi stykať každú sobotu v párnom týždni toho ktorého roku s tým, že si deti v tento deň o 9:00 hod. prevezme pred bytom matky a v ten istý deň o 19:00 hod. matke deti aj odovzdá. Na základe odvolania podaného matkou, Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 15.12.2015 č.k. 6CoP/88/2015-78 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie s tým, že je potrebné za účelom zistenia skutkového stavu doplniť dokazovanie.

4. Súd prvej inštancie, doplniac dokazovanie v intenciách daných odvolacím súdom, za aplikácie ust. § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 26 Zákona o rodine, mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že otec sa s maloletými deťmi V. a A. stykal od 08.10.2014 v rozsahu ako to stanovil rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 23.09.2014 č.k. 4P/78/2013-464, a to každú stredu v mesiaci v čase od 14:00 hod. v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K., odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v prítomnosti pracovníka úradu práce a v neprítomnosti matky. Vo svojich písomných stanoviskách, ako aj vo vyjadreniach na pojednávaniach opatrovník konštatoval, že počas týchto stretnutí otec k maloletým deťom prejavoval pozitívny vzťah, rovnako aj deti prejavovali pozitívny vzťah k otcovi. Styk s maloletými deťmi spravidla trval 1,5 hodiny a bol ukončovaný najmä z dôvodu, že maloletý V. sa potreboval pripravovať na vyučovanie na nasledujúci deň. Otec sa najmä maloletému A. venoval, kreslil s ním, prípadne hrával spoločenské hry, ktoré za týmto účelom na stretnutia vždy priniesol. Opatrovník ďalej konštatoval, že matka po celý čas realizácie styku otca s deťmi sedela na chodbe, alebo z úradu odišla a neskôr sa po deti vrátila a odvieďla ich. Na maloletých deťoch počas stretnutí nebolo badať známky napätia, stresu, alebo strachu z otca, ktorý by bol zjavný a viditeľný na pohľad. Opatrovník konštatoval, že styk sa realizuje v miestnostiach

o rozmeroch 2,2 x 3 metre, pričom v uvedených priestoroch má sociálny pracovník k dispozícii písací stôl, stoličku, skrinku, na stole je počítač a tlačiareň a pre klienta je k dispozícii jedna stolička. Otec aj deti mali preto k hre a priebehu styku pomerne malý priestor na sedenie a hranie sa. Takéto priestory sú podľa opatrovníka nevhodné pre 3-hodinové stretnutia otca s deťmi a stretnutie rodiča s dieťaťom pôsobí tak neosobne a tento vzťah stráca na vzájomnej intimitate detí a otca. Je nepochybné v záujme maloletých detí, aby sa popri matke na ich výchove podieľal aj ich otec, čo vzhľadom na skutočnosť, že rodičia nežijú spolu, je možné zabezpečiť len vo forme čo možno najširšieho rozsahu styku otca s maloletými deťmi. Vychádzajúc z uvedených skutočností, prihládajúc na závery znaleckého posudku v konaní ustanoveného znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí O.. Q. K., ktorý v závere svojho znaleckého posudku navrhol do budúcnosti realizovať styk otca s maloletými deťmi každú párnú sobotu bez prítomnosti matky a v mieste bydliska otca, súd pristúpil k novej úprave rozsahu styku otca s maloletým A., podľa ktorej bude otec oprávnený sa s dieťaťom stretávať každú sobotu v párnom týždni toho-ktorého roku tak, že si dieťa v uvedený deň o 9:00 hod. prevezme pred bytom matky a v ten istý deň o 19:00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá. Pri rozhodovaní o zmene rozsahu styku otca s maloletým A. súd zohľadnil tiež aktuálne bytové podmienky otca zistené opatrovníkom, ako aj jeho pozitívny vzťah k maloletému A. zistený jednak znaleckým dokazovaním a tiež stanoviskom samotného opatrovníka, ktorý sa od roku 2014 zúčastňoval pravidelných stretnutí otca s maloletými deťmi. Vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu pred Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 1T/81/2013 o obžalobe podanej proti otcovi maloletých detí pre podozrenie zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené súd konštatoval, že týchto skutkov sa otec mal dopustiť nie vo vzťahu k deťom, ale k ich matke, s ktorou má dlhodobu neusporiadanú, až nepriateľskú vzťah. Táto skutočnosť bola konštatovaná aj v konaní ustanoveným znalcom O.. K., ktorý v závere svojho znaleckého posudku konštatoval, že dlhodobé konflikty medzi rodičmi boli a aj v súčasnej dobe sú riešené prostredníctvom maloletých detí. V časti o úprave styku otca s maloletým V. rozhodol súd prvej inštancie doplnujúcim rozsudkom tak, že zmeniac rozsudok Okresného súdu Čadca, ktorým bolo naposledy o tejto časti výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnuté, tento neupravil. O trovách konania rozhodol za aplikácie ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla matka, a to v časti, ktorou zmenil súd prvej inštancie styk otca s maloletým A., navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne žiadala zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že doposiaľ upravený styk otca s maloletým A. nebude zmenený. Vychádzajúc z obsahu odvolania namietala nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne skutkové a právne závery, čím uplatnila dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP. Poukazujúc na závery znaleckého posudku, ktoré nepovažovala za dostatočné, navyše vychádzajúce z predpokladu, že styk otca sa bude uskutočňovať s oboma maloletými deťmi, pričom však aktuálne je zrejmé, že otec už o stretávanie s maloletým V. nemá záujem, vo vzťahu k nemu vzal návrh späť, má obavu z toho, že styk otca s dieťaťom bude prebiehať bez prítomnosti matky, nekontrolovane, pričom podľa jej názoru nepominuli dôvody, pre ktoré bol styk otca s maloletými deťmi upravený spôsobom, že prebiehal pod kontrolou kolízneho opatrovníka. Poukázala na závery znalca vo vzťahu k povahovým vlastnostiam otca, z ktorých vyplýva, že tento musí mať nad všetkým kontrolu, maloletý A. trpí syndrómom ADEHD, teda je hyperaktívny, neposedí, je stále v pohybe, čo sa môže otcovi javiť ako neposlušnosť, resp. ako neúcta k nemu ako autorite, v kombinácii s čím to vidí ako veľké riziko nezvládnutia situácie otcom s následkom jeho skratovej reakcie. Poukázala na to, že mal. V. je pre mal. A. rešpektovaným vzorom, veľkým bratom, ktorý mu poskytuje bezpečie a ochranu, čo znalec konštatuje aj v posudku. Vyradením mal. V. zo styku sa narušil pocit bezpečia pre mal. A., čoho dôkazom je to, že od uvedeného rozhodnutia doposiaľ sa neuskutočnilo ani jedno stretnutie bez vážnych problémov, pričom ani znalec sa nevyjadril k tomu, či by bol styk otca s dieťaťom v záujme mal. A. bez prítomnosti jeho brata a ako by toto stretnutie vnímal, prežíval a či by sa cítil byť v bezpečí. V tomto smere poukázala na to, že výkon rodičovských práv a povinností musí byť v čo najlepšom záujme dieťaťa, bez ohrozenia jeho bezpečia, pričom záujem dieťaťa je povýšený nad záujem rodičov. Navyše uviedla, že závery znalca mali pôvod v správach, ktoré predkladal opatrovník, pričom tieto sú v priamom rozpore so skutočnosťou, že styk otca s dieťaťom (ne)prebiehal bez problémov, či, že otec dokázal A. zaujať, zvládnuť a podobne, v súvislosti s čím poukazovala na nahrávky týchto stretnutí na CD nosičoch. Podľa jej názoru, ak by sa znalec zúčastnil čo len jedného takéhoto stretnutia, bol by zistil, že správy opatrovníka sú diametrálne odlišné od skutočnosti. Uviedla, že plne chápe to, že doposiaľ realizovaný

styk na ÚPSVaR opatrovníka zaťažuje, na strane druhej však chráni deti, čo by malo byť aj prvoradým záujmom opatrovníka. Poukázala tiež na to, že doposiaľ prebieha trestné konanie vedené voči otcovi pre zločin znásilnenia, ktorého sa mal dopustiť na matke detí.

6. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matky navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa mal. A. potvrdiť. Pokiaľ matka poukazuje na nahrávky na CD nosiči, tak prvá z nich je zo dňa 08.03.2017 v trvaní asi jednej minúty a zachytáva preberanie dieťaťa otcom od matky v priestoroch ÚPSVaR, pričom na zázname vidieť, že pracovník úradu sa na chodbe nenachádzal, lebo bol vo svojej kancelárii, a teda preberanie dieťaťa nevidel. Následne otec s oboma deťmi prišiel do kancelárie, z priebehu ktorého stretnutia pracovníčka vyhotovila záznam. Druhá nahrávka je zo dňa 22.03.2017 v trvaní tiež asi jednej minúty a rovnako zachytáva preberanie dieťaťa otcom od matky, na ktorom stretnutí sa mal. V. nezúčastnil. Ani v tomto prípade pracovník na chodbe nebol, a teda preberanie dieťaťa nevidel. Až následne, keď prišli do jeho kancelárie otec s dieťaťom, vyhotovil zo stretnutia záznam, ktorý tvoril prílohu ich správy. Pracovníci ÚPSVaR, u ktorých v kancelárii sa v minulosti uskutočňovali stretnutia otca s deťmi, vždy čakali vo svojej kancelárii na príchod otca s deťmi, ktorý chodil asi o pol hodiny neskôr, ako mal určené. Nikdy však pracovník nečakal na otca na chodbe pri matke a nesledoval odovzdávanie detí. Vo vyjadrení k znaleckému posudku kolízny opatrovník uviedol, že navrhujú úpravu styku otca v súlade so závermi znaleckého posudku. Následne otec už nežiadal upraviť styk s mal. V., a to na pojednávaní dňa 22.02.2017, na čo zo strany opatrovníka bol vyslovený názor, aby sa styk otca realizoval bez prítomnosti matky, a to každú druhú sobotu v mieste bydliska.

7. Matka vo svojej písomnej reakcii na vyjadrenie kolízneho opatrovníka k ňou podanému odvolaniu prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že trvá na ňou podanom odvolaní, pretože aj napriek pochopeniu kolízneho opatrovníka, že ho doposiaľ realizovaný styk zaťažuje, na jej strane je existencia záujmu maloletých detí a obava, aby sa im nič nestalo, a preto sa pridržiava dôvodov, na ktorých založila svoje odvolanie. Poukázala na správu od psychológa, ku ktorému chodí s mal. deťmi od februára 2017, kde M. Z. konštatuje, že mal. A. potrebuje oporu pri stretnutí, osobu, v ktorú má dôveru, pričom menovaná psychologička má záujem s otcom spolupracovať, aby sa jeho vzťah s mal. A. zlepšil.

8. Kolízny opatrovník vo svojej písomnej reakcii na vyjadrenie matky poukázal na to, že v rozsudku, ktorým bol naposledy upravený styk otca s deťmi, a teda aj miesto, kde sa s nimi má stretávať, to znamená v priestoroch ÚPSVaR O. K., nie je uvedené, že styk má prebiehať v prítomnosti pracovníka majúceho službu, ani to, že tento by mal čakať na chodbe úradu a sledovať všetko, ako matka s deťmi prichádza na úrad a následne čakať pol hodiny na príchod otca a sledovať, ako sa tento s deťmi privíta. Stretnutia otca s deťmi prebiehajú na úrade od 08.10.2014. Nikdy nebola zo strany matky vznesená požiadavka, aby pracovník úradu bol prítomný pri nej na chodbe úradu a čakal spolu s ňou a s deťmi na otca. Zo strany kolízneho opatrovníka nikdy nebolo tvrdené, že by na stretnutia, ktoré matka zachytila na CD nosiči, bol jeho pracovník prítomný už na chodbe úradu v čase, kedy si otec deti od matky preberal. Kolízny opatrovník si nie je vedomý toho, čo do pozornosti dáva matka, že jeho konaním by vedome nedodržiaval súdne rozhodnutie, ktorým bol styk otca s deťmi týmto spôsobom upravený.

9. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Poukazoval na nezákonné nahrávanie jeho osoby a detí na stretnutí na strane matky. Podľa jeho názoru tak matka ako aj jej právna zástupkyňa sú klamáry, predkladajúce zavádzajúce informácie. Podľa jeho názoru, keby znalec vypracovávajúci posudok bol na stretnutiach otca s deťmi, nemusel by vypracovávať znalecký posudok, ale by odporučil, aby si matka urobila psychiatrické vyšetrenie, pretože z vykonaného dokazovania podľa neho objektívne vyplýva, že deti mali a majú dobrý vzťah s otcom, pokiaľ ho nenarúša matka a jej právna zástupkyňa. Matka účelovo chodí po iných psychologických vyšetreniach, aby dosiahla dispozíciu so správami, ktoré by znevýhodňovali otca. Súd prvej inštancie správne túto správu neakceptoval, pretože podľa jeho názoru bol tento posudok účelový, jednostranný a urobený na žiadosť matky. Aj z trestného konania, ktoré je voči nemu vedené z podnetu matky vyplýva, že táto mal. V., ktorý bol v priebehu konania vypočutý, navádza na klamstvo. Keďže mal. V. prejavil vôľu sa s otcom nestretávať, on to akceptuje, a preto aj svoj pôvodný návrh pozmenil tak, že s týmto dieťaťom sa už nechce stretávať. To, že mal. A. je hyperaktívne dieťa, nie je telesná ani psychická vada, ktorá by narúšala vzťah otca a syna. Skôr to vidí ako výhodu, v dôsledku čoho sa môžu venovať širokému okruhu vecí. Doterajšie stretnutia otca s deťmi sú neustále marené matkou. S deťmi nebol v kontakte skoro tri mesiace. Ako náhle on môže odísť z práce, aby sa stretol s deťmi, matka si

vymyslí, že mal. A. je chorý, alebo je u psychológa. Nerešpektuje nariadenia súdu, v čom jej napomáha právna zástupkyňa. Dňa 07.06.2017 sa malo uskutočniť stretnutie detí s otcom na ÚPSVaR O. K., kde matka doviedla mal. A., ktorému opätovne nakázala, aby nechcel zostať s otcom. Deti majú mať právo byť so svojím otcom a tiež otec má právo na svoje deti. Nie je správne, aby vyrastali len v nezdravom prostredí a s ľuďmi ako jeho svokor, ktorý je alkoholik, svokra, ktorá je psychicky chorá, matka, ktorú označil ako ľahkú ženu a právna zástupkyňa, ktorú označil ako klamárku. Podľa jeho názoru, si tak deti nemajú kde brať vzor.

10. V následne doručenom v poradí druhom písomnom vyjadrení otca ako reakcii na písomné vyjadrenie matky zo dňa 31.05.2017 tento opakovane poukazuje na jeho nezákonné nahrávanie zo strany matky s tým, že pracovníci ÚPSVaR si svedomito plnia svoju náplň, ktorú im súd v Čadci nariadil. Poukazuje na závery znaleckého posudku, kde znalec hodnotí matku tak, že táto má krátkodobú pamäť na úrovni mentálnej retardácie, z čoho vyvodzuje, že ona ani jej právna zástupkyňa si nedokážu po prečítaní rozsudku zapamätať dve vety a aplikovať ich v praxi. Neustále opakujúce vyjadrenia podávané matkou sú podľa jeho názoru realizované za účelom spôsobenia prieťahov v konaní. Tvrdenie matky, že psychológ má záujem s otcom spolupracovať, je zavádzajúce, keďže ho z jeho strany doposiaľ nikto telefonicky ani písomne nekontaktoval.

11. V následnom stanovisku matky k vyjadreniu opatrovníka a otca mal. detí táto uvádza, že pôvodne nemala záujem jej doterajšie podania dopĺňať, avšak vzhľadom k správaniu otca považuje za potrebné uviesť, že z úradného záznamu z pohovoru zo dňa 07.06.2017 je zrejmé, že stretnutie mal. A. s otcom sa opätovne neuskutočnilo. ňou dodané nahrávky predložené súdu neboli vyhotovované ňou, ale jej neznámou osobou, predpokladá, že sa jedná o zamestnanca ÚPSVaR O. K.. Za najpodstatnejšie považuje to, že tým, že otec nemá záujem o stretávanie so starším synom V., sa výrazne menia pomery styku mal. A. s otcom. Neprítomnosť staršieho brata, A. ovplyvnila natoľko, že bez jeho prítomnosti nedošlo ešte ani k jednému stretnutiu s otcom, a to z dôvodu odmietavého postoja dieťaťa, tak ako to zaznamenal aj ÚPSVaR vo svojom zázname zo dňa 07.06.2017. Závery posudku O. K. sú podľa jej názoru irelevantné, nakoľko znalec sa nezaoberal a neskúmal eventualitu stretávania sa mal. A. s otcom osamotene, a to s prihliadnutím na silné citové väzby súrodencov. Vyjadrenie otca je zbierkou klamstiev, nepravd a urážok. Maloletý absolútne nič pred OS Čadca nepovedal, tak ako to uvádza otec, s tým, že mu to nakázala matka. Je to nehorázna arogancia a ignorácia inštitútu súdu druhej inštancie zo strany otca, nakoľko si je vedomý, že pravdivosť takýchto výrokov sa zo strany odvolacieho súdu nepreveruje, no takéto ohováranie a klamstvá mu už viackrát pomohli v rôznych inštitúciách prikloniť sa k jeho mienke, hoci čas, ktorý plynul, neskôr preukázal opak. V ostatnom uviedla, že sa pridriava doterajších vyjadrení.

12. V konečnom dôsledku otec listom zo dňa 01.12.2017 doručeným odvolaciu súdu dňa 06.12.2017 oznámil, že dňa 22.11.2017 Krajský súd v Žiline potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Čadca, ktorý ho oslobodil spod obžaloby v trestnej veci znásilnenia a nebezpečného vyhrážania vedenej pod č.k. 1T /81/2013, z čoho podľa neho vyplýva, že celé toto konanie bol len výmysel matky ako mu uškodiť v rozvodovom konaní, tak ako v prípade aj ďalších trestných oznámení, ktoré na neho podala, s tým, že sledujúc rovnaký cieľ využíva aj mal. V..

13. Pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/, ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /"O.s.p."/.. Zároveň nadobudol účinnosť zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone, medzi nimi i konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 a nasl.).

14. Podľa § 395 ods. 1 CMP ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Odvolací súd, ktorý pristúpil k rozhodovaniu v tejto veci po 01.07.2016, postupoval v odvolacom konaní v súlade s prechodným ustanovením § 395 ods. 1 CMP podľa tohto zákona.

15. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§

385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 388 CSP v časti týkajúcej sa zmeny úpravy styku otca s mal. A. zmeniť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani zrušenie. Doplňujúci rozsudok, ktorým bol zmenená úprava styku s mal. V. odvolaním dotknutý nebol.

16. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie zmenil pôvodnú úpravu styku otca s mal. A., keď dospel k záveru o naplnení zákonných predpokladov takúto zmenu opodstatňujúcich s tým, že styk dieťaťa s otcom upravil bez prítomnosti matky tak, že vo vymedzenom časovom rozsahu môže otec dieťa vziať aj bez súčasnej prítomnosti jeho brata mal. V. tiež do miesta svojho bydliska.

17. Matka mal. dieťaťa podaným odvolaním spochybnila správnosť týchto záverov.

18. Odvolací súd preskúmaním rozhodujúcich skutočností dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti podaného odvolania.

19. V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že rodičia maloletých detí V. a A. Z. nie sú manželia, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 23.9.2014 č.k. 4P/78/2013-464 s tým, že súd medzi rodičmi schválil dohodu vo veci výkonu ich rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, podľa ktorej maloleté deti na čas po rozvode boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal k povinnosti prispievať na ich výživu v prospech maloletého V. po 160,- eur a maloletého A. po 100,- eur mesačne. Citovaným rozsudkom bol otcovi súčasne upravený styk s maloletými deťmi tak, že tento je oprávnený sa s deťmi stretávať každú stredu v mesiaci v čase od 14,00 hod. do 17,00 hod. v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K., odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v prítomnosti ich pracovníka majúceho v tom čase službu a v neprítomnosti matky. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku Okresného súdu Čadca vyplýva, že k takejto úprave styku súd pristúpil pri súhlasnom stanovisku oboch rodičov a z dôvodu, že existujúce napätie medzi rodičmi by mohlo vyvolávať stav vzájomných verbálnych útokov, ktorým by boli deti prítomné, čo jednoznačne nebolo v ich záujme, pričom realizácia styku v neutrálnom prostredí a pod dozorom neutrálneho subjektu, je najvhodnejšie a najefektívnejšie momentálne opatrenie, ktoré by mohlo viesť k náprave vo vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi. Neutralitou prostredia mala byť zabezpečená ochrana detí tiež vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania neboli známe výsledky trestných konaní vedených voči otcovi mal. detí a táto mala zabezpečiť otcovi umožniť nadviazať kontakt s deťmi, realizovať jeho ústavné práva na styk s deťmi, ako aj zabezpečiť ústavné práva detí na styk s biologickým otcom. Upravený spôsob a rozsah styku otca s maloletými deťmi mal súčasne zabezpečiť ukľudnenie oboch maloletých detí tak, aby realizácia styku nemala negatívny vplyv na ich zdravotný stav a zdravý citový a morálny vývoj.

20. V priebehu konania ustanovený opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. uvádzal, že styk otca s maloletými deťmi sa na základe rozsudku Okresného súdu Čadca zo dňa 23.09.2014 č.k. 4P/78/2013-464 realizuje od 08.10.2014 v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K., a to v kanceláriách o rozmeroch 3x3 metre za prítomnosti pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. s tým, že tieto priestory sú pre realizáciu styku absolútne nevyhovujúce. Počas realizácie styku otec k oboch maloletým deťom prejavoval pozitívny vzťah, venoval sa im, najmä tak, že s deťmi kreslil a hrával sa s nimi spoločenské hry. Podľa zistenia opatrovníka aj obe deti k otcovi prejavovali pozitívny vzťah, najmä mladší syn A., ktorého ho otec svojimi aktivitami dokázal upútať. Podľa opatrovníka sa styk otca s deťmi končil spravidla po uplynutí 1,5 hodiny, keď maloletý V. prejavil vôľu styk ukončiť z dôvodu, že sa doma potrebuje pripravovať na vyučovanie na nasledujúci deň. O svojom tvrdení o spôsobe realizácie styku otca s maloletými deťmi opatrovník súdu predložil dokumentáciu, ktorá sa nachádza v spise. V priebehu konania maloletý V. ukončil návštevu X. ročníka základnej školy a v školskom roku XXXX/XXXX začal navštevovať X. ročník na A., kde počas pracovných dní v týždni býva na školskom internáte a v tejto súvislosti sa styk otca v zmysle rozsudku Okresného súdu Čadca zo dňa 23.09.2014 č.k. 4P/78/2013-464 realizoval už len s maloletým A.. Pri takto realizovanom styku otca s maloletým A. dňa 22.03.2017 došlo k vzájomnému konfliktu medzi rodičmi maloletého, o čom pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. spísal úradný záznam, z obsahu ktorého vyplýva, že do kancelárie, kde sa mal styk realizovať, s maloletým A. prišla aj matka, pričom dieťa sa vyjadrilo v tom smere, že v kancelárii nechce zostať a že chce ísť preč. Otec sa maloletého A. snažil presvedčiť, aby v jeho prítomnosti zostal, čo malo za následok, že dieťa do otca kopal a odmietalo s ním akúkoľvek komunikáciu. Počas uvedeného incidentu otec viackrát žiadal matku, aby kanceláriu opustila, čo však matka odmietla. Uvedené stretnutie otca s maloletým A. sa preto skončilo asi po 4 minútach.

21. Za účelom zistenia, či od doby posledného rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje záver, že pominuli okolnosti, pre ktoré bol styk otca s deťmi upravený za prítomnosti tretej osoby, za účelom zistenia kvality vzájomného vzťahu maloletých detí a otca a za účelom zistenia, či kvalita tohto vzťahu je v negatívnom, alebo pozitívnom smere ovplyvňovaná zo strany druhého rodiča, súd v konaní nariadil znalecké dokazovanie a to uznesením zo dňa 06.05.2016 č.k. 7P/19/2015-144, ktorým za znalca z odboru pedopsychológia, odvetvie klinická psychológia detí ustanovil O.. Q. K..

22. V konaní ustanovený znalec O.. Q. K. vo svojom Znaleckom posudku č. XX/XXXX konštatoval, že maloletý V. hodnotí osobu svojho otca hyperkriticky, verbalizuje, že od otca nepociťuje žiadne pozitívne spätné väzby a svoj vzťah k otcovi hodnotí ako negatívny. Výchovný štýl otca hodnotí ako direktívny, autoritársky, len s minimálnou možnosťou diskusie, či voľnosti. Maloletý V. je voči osobe otca nadmerne kritický, pričom znalec zistil, že vyjadrenia maloletého V. celkom nekorešponujú s reálne prežitými situáciami, napr. v spojitosti so stykom s otcom. U maloletého A. znalec zistil, že jeho vzťah k otcovi je rozporuplný, pričom nie je možné konštatovať, že by maloletý otca odmietal, ale verbalizuje voči otcovi odmietanie, čo však reálne v rámci realizovaných stretávaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. nie je v jeho konaní až tak prítomné, práveže naopak. Uvedené podľa znalca len poukazuje na to, že maloletý z dôvodu, aby matku nesklamal, tak otca negatívne značkuje, verbalizuje voči nemu negatívne a odmietavé stanoviská, ale jeho reálne konanie nie je v zhode s tým, čo navonok vyjadruje. Znalec v podanom znaleckom posudku ďalej konštatoval, že dlhodobé konflikty medzi rodičmi boli a sú riešené cez maloleté deti V. a A.. Obe deti sú vyjadreniami rodičov vo vzťahu k druhému rodičovi kontaminované a manipulované, pričom nie je výnimočná ani emocionálna manipulácia, kedy sa deťom robia výčitky. Takéhoto konania sa podľa zistení znalca viac či menej dopúšťajú obidvaja rodičia, pričom v poslednom období sú deti pod väčším vplyvom matky, čo sa prejavuje aj v ich správaní, resp. vo verbálnom odmietaní ich otca. Do budúcnosti v konaní ustanovený znalec O.. K. navrhol styk otca s maloletými deťmi realizovať každú párnú sobotu bez prespania detí a bez prítomnosti matky v mieste otcovho bydliska. Zo záverov znaleckého posudku tiež vyplýva, že mal. A. má stabilnú a pevnú citovú väzbu na svoju matku, ako aj na svojho brata V.. Vzťah A. s otcom je podľa matky nijaký, obdobie spoločného bývania s otcom si nepamätá. Otec pred znalcom vzťah so A. popísal tak, že tento je ovplyvnený odstupom zo strany dieťaťa, ktoré ho niekedy oslovuje „ujo“. Kontrolované prostredie styku otca s deťmi má za následok, že deti sú v takomto prostredí menej spontánne voči otcovi, pričom nekontrolovaný styk by na otca kládol zvýšené nároky na zvládanie takto afektívne nabitej situácie. Aktuálny stav však výrazne hatí rozvoj vzťahom mal. detí s otcom, a preto je potrebné tento vzťah rozvíjať postupne aj inou formou či spôsobmi, ktoré mal. deti zvládnu. Základným problémom, ako konštatuje znalec, je však narušený, nekooperujúci vzájomný vzťah rodičov maloletých, ktorý viacročne zásadne negatívne vplyva na vzťahové rámce maloletých k tomu ktorému rodičovi, aktuálne voči otcovi, keďže sú deti u matky.

23. Maloletý V. Z. na pojednávaní dňa 04.05.2016 uviedol, že spolu s mladším bratom A. sa s otcom stretáva vždy v stredu v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. s tým, že počas stretnutí sa otec s maloletým A. hráva so spoločenskými hrami, ktoré pre tento účel vždy na styk prinesie. Maloletý V. ďalej uviedol, že počas realizácie styku väčšinou len sedí a pozerá sa na aktivity otca a jeho mladšieho brata A.. S otcom veľmi nekomunikuje, podľa jeho názoru otec o neho samého v podstate záujem ani neprejavuje. Maloletý V. zhodnotil svoj vzťah k otcovi ako nie príliš dobrý. Podľa jeho vyjadrenia má otca rád len trochu. Pamätá sa na jeho správanie v minulosti, ktoré nebolo najlepšie voči matke a mladšiemu bratovi A.. Maloletý V. uviedol, že pokiaľ bývali s otcom, otec maloletého A. viackrát zbil až tak, že jeho brat mal na zadku modriny. Okrem toho uviedol, že si pamätá ako v minulosti otec matku v rodinnom dome, v ktorom spolu bývali, znásilnil. Maloletý V. tiež uviedol, že nemá záujem sa v budúcnosti s otcom stýkať, v podstate na stretnutia s otcom chodíva len preto, lebo to nariadil súd. Maloletý V. zhodnotil aj vzťah maloletého A. k otcovi. Podľa jeho vyjadrenia A. otca nemá rád a rovnako ako on aj jeho mladší brat na stretnutia s otcom chodí len preto, lebo musí.

24. Maloleté deti V., A. ako aj ich rodičia boli ako rodina prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. zaradení do programu realizácie priorít pre rok 2015 s názvom „Opatrenia zamerané na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom rodinnom prostredí“. Uvedený program sa realizoval prostredníctvom neziskovej organizácie U. v O. s tým, že zo záverečnej správy uvedeného akreditovaného subjektu zo dňa 4.12.2015 vyplýva, že matka disponuje kvalitnými rodičovskými zručnosťami, pozná dôležitosť režimových pravidiel vo výchove a

medzi matkou a deťmi je vytvorená pozitívna emocionálna väzba. Obe maloleté deti sa javia v spoložití s matkou ako spokojné a sú zvyknuté, že ich primárnu rodinu tvoria traja členovia. U oboch maloletých detí bolo zistené, že nemajú záujem žiť s otcom, stretávať sa s ním, pričom starší syn V. na stretávanie sa s otcom reaguje slovami „vydržím“. Maloletý V. má pritom úplne vyhradený negatívny postoj k stretávaniu sa s otcom.

25. Na Okresnom súde Čadca prebiehalo pod sp. zn. 1T/81/2013 trestné konanie o obžalobe podanej proti otcovi maloletých detí pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktoré konanie, ako odvolací súd zistil úradnou činnosťou bolo právoplatne ukončené, otec bol spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 08.06.2017 č.k. 1T 81/2013-568 oslobodený, Krajský súd Žilina ako súd odvolací uznesením zo dňa 22.11.2017 pod č.k. 2To 58/2017 odvolanie zamietol, v dôsledku čoho tento nadobudol právoplatnosť dňa 22.11.2017. V rámci uvedeného trestného konania bol znalcom z odboru psychológie O. B. Z., O. vyhotovený Znalecký posudok č. X/XXXX, z obsahu ktorého vyplýva, že osobnosť otca maloletých detí sa vyznačuje snahou o dominanciu, vytrvalosťou, pracovitosťou, až workoholizmom. Otec maloletých detí má nižšie sebavedomie, je podozrievaný, žiarlivý, potrebuje všetko kontrolovať. V jeho osobnosti sú zvýraznené prvky alibizmu, vyšší je agresívny potenciál, ktorý je na verejnosti pod dobrou racionálnou kontrolou. Jeho emocionalita je chudobná a málo diferencovaná.

26. V konaní o posudzovanej veci, ustanovený opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O. K. vykonal prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. v domácnosti otca šetrenie, o čom súdu predložil písomnú správu zo dňa 24.02.2017. Z jej obsahu vyplýva, že v rodinnom dome, v ktorom otec žije, sú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj detí.

27. Z úradného záznamu spísaného ÚPSVaR O. K. o priebehu stretnutia otca s mal. deťmi v zmysle rozsudku OS Y. zo dňa 22.03.2017 vyplýva, že matka sa na oddelenie dostavila spolu s mal. A. s tým, že mal V. je v škole, cca po pol hodine sa dostavil do kancelárie otec a zavolať na mal. A., aby išiel do kancelárie, kam následne prišla aj matka a vyzvala ho, aby povedal, čo chce povedať. Dieťa povedalo, že tam nechce zostať a chcelo ísť preč. Otec sa ho snažil presvedčiť, aby zostal, čo dieťa odmietalo, pritom kopalo do otca, ktorý sa ho snažil držať a presvedčať, aby zostal, že sa ho chce niečo spýtať. Počas rozhovoru viackrát otec žiadal matku, aby odišla za dvere, čo neurobila. Tiež sa snažil dieťaťu viackrát ponúknuť tašku s vecami, aby si to zobral, čo dieťa odmietlo, nič si nevzalo a stretnutie sa skončilo asi po 4 minútach.

28. Z úradného záznamu zo dňa 08.03.2017 spísaného ÚPSVaR O. K. z priebehu styku otca s deťmi zo dňa 08.03.2017 vyplýva, že matka s deťmi sa dostavila do kancelárie úradu a čakali na príchod otca, ktorý sa dostavil po cca pol hodine. Deťom priniesol sladkosti, vodu a spoločenské hry. Pýtal sa mal. A., ako sa mu darí v škole, potom sa hrali spoločenské hry. S dieťaťom sa rozprával o jeho koníčkoch a záľubách. Deti s ním komunikovali bez problémov. Mal. A. sa zapájal do činností a hier, cca po hodine otec na žiadosť detí stretnutie ukončil. Prítomná pracovníčka konštatovala, že deti s otcom normálne komunikovali, neboli na nich badať znaky napätia, stresu alebo strachu, ktorý by bol zjavný.

29. Z matkou predloženej správy o psychologickom vyšetrení mal. A. Z. zo dňa 30.05.2017 vyplýva, že dieťa je v starostlivosti psychologickej ambulancie od 20.02.2017 na žiadosť matky, ktorá žiadala pre dieťa psychologickú pomoc týkajúcu sa odmietavého postoja dieťaťa ku kontaktu s otcom a poradenstvo v situácii ako dieťa motivovať ku stretnutiam s otcom, s ktorými ona sama vnútorne nesúhlasí z dôvodu jeho správania k nej v minulosti a prebiehajúceho trestného konania. Matka uvádzala, že stretnutia pod dohľadom kolízneho opatrovníka sa realizujú nepravidelne, za posledné dva roky boli zo strany dieťaťa zrušené v menšom počte než zo strany otca a z dôvodov na strane otca bola prestávka aj dva mesiace. Psychologička konštatuje, že u mal. A. sa opakovane objavuje vytesňovanie prítomnosti otca a pri krátkom verbálnom prejave sa opakovane prejavuje negatívny a odmietavý postoj k otcovi, ktorý prevláda aj v projektívnom teste začarovanej rodiny a v teste rodinných vzťahov, pričom vo vzťahu k otcovi dominuje pocit ohrozenia. V A. spomienkach sa dominantne objavuje, že sa pred otcom skrýval. Z minulosti si dieťa odnieslo traumy spojenú s narušením dôvery vo vzťahu k otcovi, ktorá ešte nie je spracovaná a doposiaľ sa nepodarilo úplne obnoviť, napriek realizovaným spoločným stretnutiam. Kontakt sa realizoval, pretože dieťa sa podriadilo aj vďaka oporným bodom, ktorými bola prítomnosť staršieho brata V., neutrálna pôda a možnosť, že môže ukončiť toto stretnutie. Psychologička doporučuje situáciu prebrať aj s otcom a spoločne sa venovať problémovým emóciám A. vo vzťahu k otcovi.

30. V priebehu konania obaja rodičia opakovane viackrát menili svoj návrh ohľadne zmeny rozsahu styku otca s maloletými deťmi. Matka naposledy na pojednávaní dňa 22.02.2017 navrhla, aby bol otcovi styk s maloletým A. upravený tak, aby bol oprávnený sa s dieťaťom stretávať v rozsahu 4 hodín, každú druhú sobotu v Detskom centre M. v O. K. s tým, že uvedené centrum prevádzkuje pre daný účel neziskový účel nezisková organizácia a je tam prítomný zamestnanec, ktorý dohliada na viacero uskutočňovaných stykov rodičov s deťmi. Otec maloletých detí písomným podaním zo dňa 13.2.2017 navrhol, aby mu styk s maloletým A. bol nanovo upravený tak, že bude oprávnený sa s dieťaťom stretávať každý víkend v párnom týždni v čase od piatku od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Otec súčasne uviedol, že netrvá na novej úprave styku s maloletým V., pretože vzhľadom na vek syna rešpektuje jeho vôľu sa s otcom nestretávať.

31. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia dieťaťa manželmi, alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa § 28 Zákona o rodine, ďalej len „ZR“). Právo na styk rodiča s mal. dieťaťom, je špeciálnou zložkou rodičovských práv, ktoré vychádza tiež z čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, ktoré je koncipované ako právo obojstranné, vychádzajúc z ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov a deti majú právo na rodičovskú starostlivosť. Úlohou rodičovských práv je jednak ochrániť práva dieťaťa, jednak poskytnúť rodičovi prostriedky a priestor, aby mohol svoju výchovnú funkciu realizovať. Rodičovské práva a povinnosti, majú rodičia len vo vzťahu k svojim maloletým deťom, čo je odôvodnené nutnosťou osobitnej ochrany tejto skupiny účastníkov rodinnoprávných vzťahov. Maloletému dieťaťu, teda zákon poskytuje špeciálnu ochranu a to tak v rovine súkromného, ako aj verejného práva. Dospievaním sa z dieťaťa postupne stáva subjekt, schopný samostatne o sebe rozhodovať, spravovať svoje veci a rastie miera jeho primeranej spôsobilosti na právne úkony. Preto je nevyhnutné, zabezpečiť mu vo všetkých uvedených oblastiach, pomoc až do nadobudnutia plnoletosti.

32. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

33. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s mal. dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s mal. dieťaťom, to neplatí, ak rodičia úpravu styku nežiadajú, teda tento žiadajú neupraviť.

34. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

35. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa).

36. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti, zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavaní rodičovského vzťahu a upevňovaní citových väzieb, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Ust. § 25 Zákona o rodine je tak špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ust. § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom.

37. Vychádzajúc zo zmyslu a účelu citovaných zákonných ustanovení, bolo teda potrebné posudzovať aj opodstatnenosť matkou podaného odvolania, rešpektujúc tak právo dieťaťa na plnohodnotný vzťah s otcom, ako aj právo otca, ako oprávneného plnohodnotného rodiča, dieťa spolu s matkou vychovávať, teda z hľadiska účelu ustanovení zákona, podľa ktorých súd o úprave (zmene výkonu) rodičovských práv a povinností rozhoduje.

38. Hmotnoprávnym predpokladom pre zmenu už upraveného výkonu rodičovských práv a povinností z hľadiska ust. § 26 Zákona o rodine, ktoré je v tomto smere určujúcim, je existencia takej kvalifikovanej zmeny pomerov či už na strane dieťaťa, alebo toho-ktorého rodiča od doby, kedy bolo o tejto časti rodičovských práv naposledy rozhodované, ktorá indikuje v prospech dôvodnosti záveru o potrebe takejto zmeny.

39. Posúdením všetkých zistených skutočností odvolací súd dospel v zhode so súdom prvej inštancie síce k záveru o naplnení hmotnoprávných predpokladov odôvodňujúcich záver o zmene doterajšej úpravy styku otca s mal. dieťaťom so zreteľom na záujem dieťaťa, ako aj právo otca ako rodiča, neidentifikuje sa však s vymedzením rozsahu, miesta a podmienok tohto stretávania tak, ako ich upravil súd prvej inštancie.

40. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že posledné rozhodnutie o úprave styku otca s mal. deťmi tento vymedzovalo spôsobom, že styk bude realizovaný výlučne v priestoroch ÚPSVaR O. K. za prítomnosti pracovníka ÚPSVaR O. K., čo bolo motivované práve záujmom mal. detí so zreteľom na vážne narušené vzťahy medzi rodičmi, tiež vo vzťahu k prebiehajúcemu trestnému konaniu vedenému voči otcovi, ako aj tvrdeniam matky o možnom negatívnom dopade styku otca s deťmi na ne bez prítomnosti tretej osoby, a v neposlednom rade tiež so zreteľom na vek oboch detí (predovšetkým mal. A.), za už v tom čase existujúcich skutkových tvrdení matky, že deti boli prítomné verbálnemu i fyzickému násiliu, ktoré malo byť otcom na nej páchané.

41. Tento kontrolovaný styk otca s deťmi, nepochybne vzhľadom na miesto a skutočnosť, že predovšetkým mal. A. si bol vedomý, že sa realizuje priamo za prítomnosti mal. V. a tiež matky (ktorá čakala pred dverami kancelárie, v ktorej sa stretnutia s otcom realizovali) bol spôsobilý v mal. A. posilňovať pocit istoty a bezpečia prítomnosti mu známych a najbližších osôb, pričom za takúto osobu aktuálne nepovažuje zatiaľ otca, keďže ako aj samotný otec uviedol pred znalcom, dieťa ho často oslovuje „ujo“, čo indikuje v prospech hodnovernosti vyjadrení matky, že mal. A. si vzhľadom na svoj vek a časový odstup, spolužitie s otcom už do veľkej miery ani nevybavuje. Už samotný fakt, že ho oslovuje „ujo“, teda naznačuje, že ho nevníma ako osobu mu dostatočne známu a najbližšiu, teda ako svoju matku, či brata V.. Možno sa však identifikovať s názorom kolízneho opatrovníka a tiež samotného znalca, že takto nastavené podmienky v tzv. „skleníkovom prostredí“, nevytvárajú priestor pre budovanie vzájomných väzieb a ich ďalšie upevňovanie či vzájomné spoznávanie sa otca s mal. A.. Nemožno vylúčiť a bolo by to tiež logické, ak by jeho sporadicky odmietavý postoj voči otcovi, okrem aktuálne nedostatočného vzájomného poznania, mal samozrejme pôvod vo veľmi vážne narušených vzťahoch medzi rodičmi, ktoré sa ani jeden z nich pri vzájomných kontaktoch a to ani v prítomnosti mal. detí nesnažia tlmieť do takej miery, aby tým nezaťažovali svoje maloleté deti. Miera vzájomnej antipatie rodičov v konečnom dôsledku plynie aj z obsahu písomných podaní v odvolacom konaní, ktoré je hlavne na strane otca poznačené osobnostnými invetívami voči matke, dokonca proti jej právnej zástupkyni. Z uvedeného teda vyplýva, že z hľadiska zabezpečenia nielen formálneho, ale aj faktického výkonu tak rodičovských práv, ako aj práva dieťaťa na plnohodnotný styk s druhým rodičom, je nevyhnutná zmena doterajšej úpravy stretávania otca s dieťaťom.

42. Je síce pravdou, že znalec v záveroch znaleckého posudku doporučuje stretávanie detí s otcom každú druhú sobotu v jeho bydlisku vo vymedzenom rozsahu bez prespania, teda v zásade v rozsahu, akým styk upravil súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím, významným však z hľadiska posúdenia správnosti tejto úpravy so zreteľom na prioritný záujem dieťaťa je, že znalec vychádzal z predpokladu, že s otcom sa budú stretávať v tomto rozsahu súčasne obe maloleté deti, pričom tak zo znaleckého posudku, ako aj z psychologického vyšetrenia M. Z., na ktorý nemožno neprihliadnuť, ako aj z výpovede samotného mal. A., či vyjadrení mal. V. a tiež matky mal. detí a v konečnom dôsledku aj správ kolízneho opatrovníka nesporne vyplýva, že okrem matky dieťaťa, je veľmi významnou a dôležitou osobou v živote mal. A. jeho starší brat V., ktorého vníma ako osobu, s ktorou si spája pocit bezpečia a istoty. Aktuálny stav je však taký, že mal. V. sa odmieta s otcom stretávať, čo otec akceptuje, v dôsledku čoho došlo aj k

zmene úpravy styku s mal. V. a to tak, že tento už nie je upravený, čo znamená, že v zmysle napadnutého rozhodnutia by sa stretnutí s otcom vymedzených súdom prvej inštancie, mal zúčastňovať výlučne mal. A.. S prihliadnutím na jeho vek, vzájomnú citovú naviazanosť s jeho starším bratom, ako aj s jeho matkou, s prihliadnutím na fakt, že k otcovi takéto silné väzby nemá, že ho zatiaľ nevníma ako osobu, ktorú dostatočne pozná a je mu blízka, čo nesporne vyplýva aj z vyjadrenia otca pred znalcom, kde otec sám uviedol, že mal. A. ho menuje občas ako „ujo“ vyplýva, že tohto v podstate ako svojho rodiča, teda osobu bezprostredne mu blízku zatiaľ nevníma, otec pre neho zatiaľ nie je osobou, vyvolávajúcou v ňom pocit bezpečia a istoty, ktorého fakty nemožno ignorovať. Odvolací súd je preto toho názoru, že rozsah a miesto stretávania sa otca s mal. A. je potrebné so zreteľom na jeho záujem upraviť tak, aby síce boli vytvorené predpoklady pre ďalší vývoj a upevňovanie ich vzájomných citových väzieb, ale aby sa súčasne u neho nedostavil pocit straty istoty a bezpečia z odlúčenia od matky a staršieho brata V., keďže dieťa sa izolovane doposiaľ s otcom nestretávalo a nemožno tak vylúčiť možnosť, že na mal. A. takto navodený stav, by mohol pôsobiť traumatizujúco do takej miery, že by kontraproduktívne mohlo dôjsť k situácii, že by otca odmietal zásadnejšie, čím by sa ešte viac aj v súčasnosti veľmi krehké vzájomné väzby narušili, pričom nemožno vylúčiť situáciu, že v konečnom dôsledku by sa dieťa s otcom odmietalo stretnúť generálne. Takýmto miestom, podľa názoru odvolacieho súdu, je Detské centrum M., ktoré sa nachádza v mieste bydliska dieťaťa, je miestom verejne prístupným, umožňuje rozvíjať do veľkej miery vzájomné aktivity medzi otcom a dieťaťom, nie je predpoklad, že by vzbudzovalo v dieťati pocit izolovania a odlúčenia od brata a od matky, čím by sa eliminoval možný traumatizujúci dopad na mal. dieťa spočívajúci v tom, že aktuálne je jeho otec do značnej miery pre neho neznámou osobou. S týmto dlhodobou nežije v spoločnej domácnosti, v čase, keď s matkou a bratom odišli, bol v útlom veku, doposiaľ prakticky nebol ani priestor na to, aby sa vzájomné vzťahy medzi otcom a dieťaťom významnejšie vyvíjali (keďže stretnutia na ÚPSVaR sa realizovali sporadicky, niektoré skutočne v minimalistickom rozsahu a s veľkými časovými intervalmi). Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno za týchto okolností vylúčiť, že tak zásadná zmena, k akej by prišlo v prípade, ak by styk otca s dieťaťom prebiehal izolovane od brata a matky, navyše mimo miesta jeho bydliska, by mohla mať nepriaznivý dopad na psychické a následne aj fyzické zdravie mal. A. a mohla by tiež, ako bolo uvedené vyššie, v konečnom dôsledku viesť k absolútnemu odmietaniu otca dieťaťom, čo by viedlo k výsledku nepriaznivému tak vo vzťahu k otcovi, ako aj samotnému dieťaťu.

43. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky ako čiastočne dôvodné, spôsobilé k zmene napadnutého rozhodnutia aj keď nie v plnom rozsahu v súlade s tým, čo matka navrhovala. Odvolací súd však sledujúc prioritne záujem mal. dieťaťa, vychádzajúc z výsledkov dokazovania, za rešpektovania rodičovských práv na strane otca mal za to, že aktuálne zmena úpravy styku otca s mal. A. v rozsahu vymedzenom odvolacím súdom, je spôsobilou k vytvoreniu predpokladov pre pozitívny rozvoj vzájomných citových väzieb medzi otcom a dieťaťom, ich postupné budovanie a stabilizovanie, dôsledkom čoho je možno dôvodne predpokladať aj posilňovanie dôvery v otca. To, či sa aj otec pre dieťa stane osobou, predstavujúcou istotu a bezpečie, samozrejme záleží aj od schopnosti otca korigovať prejavy svojho správania do takej miery, aby v dieťati nevyvolával pocit nestability, či neistoty a samozrejme nemožno v konečnom dôsledku opomenúť, že v záujme mal. dieťaťa obaja rodičia musia participovať na tom, aby vzájomné negatívne postoje neprehľbovali a sa snažili svoje deti do vzájomných nedoriešených konfliktov nezaťahovať, pretože tieto nesporne sú spôsobilé na deti disharmonicky vplývať. Záverom odvolací súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nie je rozhodnutím nemenným, čo znamená, že v prípade zistenia pozitívneho vývoja vzájomných vzťahov medzi otcom a mal. A., nepochybne bude prichádzať do úvahy tiež komfortnejšie vymedzenie ich vzájomného stretávania a pokiaľ tomu budú výsledky vykonaného dokazovania nasvedčovať, tiež realizovaného mimo bydliska maloletého dieťaťa a bez prítomnosti tretej osoby. Aktuálne však zistený skutkový stav v prospech takejto úpravy nenasvedčuje.

44. Z vyššie uvedených dôvodov, preto dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne, z ktorého dôvodu toto zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

45. Odvolací súd rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojitosti s § 52 ods. 1 a § 58 ods. 1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.